

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро Бабенко

«20» 06 2024 р.

Гарант освітньої програми

Імінжон Лумедзе

«11» 06 2024 р.

СИЛАБУС НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

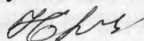
«Латинська мова (термінологія)»

Галузь знань	21 «Ветеринарія»
Спеціальність	211 «Ветеринарна медицина»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», затверджена Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 12.03.2024 р. (протокол №8)
Освітній ступінь	«Магістр»
Семестр	II
Форма здобуття освіти	денна
Викладачі	Саламатіна Ольга, канд. філол. наук, доцентка salamatina@mna.u.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол № 9 від «15» травня 2024 року.

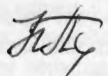
В.о. завідувача кафедри

 Тішечкіна Катерина

Схвалено науково-методичною комісією факультету культури й виховання

Протокол № 9 від «21» травня 2024 року.

Голова науково-методичної комісії

 Пономаренко Наталя

Схвалено на засіданні вченої ради факультету ТВПІТІСБ

Протокол №13 від «25» червня 2024 року.

Голова вченої ради

 Гиль Михайло

Миколаїв 2024

1. Призначення навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Латинська мова (термінологія)» – це основа інтернаціонального словника європейських народів, знання латини розширює лінгвістичний світогляд і сприяє вивченню будь-якої європейської мови. Знання латинської мови є критерієм освіченості людини, особливо коли йдеться про представників природознавчих наук. Знання найдавнішої індоєвропейської мови дозволяє виявити генетичну спорідненість латинської мови з українською та іншими слов'янськими мовами. Цьому сприяє вивчення граматики, морфологічний аналіз текстів, термінів, переклади з латинської мови, вивчення морфологічної термінології. Все це закладає фундамент професійної підготовки майбутнього ветеринара.
2. Мета навчальної дисципліни	Мета дисципліни: підготовка конкурентних фахівців і креативних особистостей з широким лінгвістичним світоглядом до ефективного використання латинської термінології у навчальному і професійному оточенні.
3. Компетентності	<p>ІК: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.</p> <p>ЗК1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8: Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК9: Здатність приймати обгрунтовані рішення.</p> <p>ЗК10: Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>Лінгвістичні компетенції як знання та вміння використовувати мовні одиниці, складаються з лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної та орфоепічної компетенцій.</p> <p>Лексична компетенція як складник лінгвістичної компетенції складається із лексичних та граматичних елементів. На вибір лексичних елементів впливають академічні та/або професійні сфери і ситуації, в яких вони можуть вживатися, тому підбір лексики може у значній мірі різнитися .</p> <p>Граматична компетенція як знання та вміння користуватися граматичними ресурсами мови розглядається як цілісний механізм виконання комунікативних завдань в рамках даної ситуації. Мовні функції, необхідні для виконання комунікативних завдань, визначаються</p>

	<p>контекстом, пов'язаним із навчанням і спеціалізацією.</p> <p>Семантична компетенція, яка розглядає здатність здобувача усвідомлювати й контролювати організацію змісту, інтегрується у розвиток мовленнєвої комунікативної компетенції, оскільки питання змісту посідають центральне місце в комунікації.</p> <p>Фонологічна, морфологічна та орфоепічна компетенції формуються лише настільки, наскільки це є необхідним для усної та письмової комунікації в рамках академічного й професійного середовища.</p> <p>Соціокультурна компетенція спрямована на розвиток розуміння й тлумачення різних аспектів культури і мовної поведінки у професійному середовищі.</p> <p>Професійна комунікативна компетенція формується у здобувачів вищої освіти для реальних академічних та професійних сфер і ситуацій.</p> <p>ФК1: здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.</p>
<p>4. Заплановані результати навчальної дисципліни</p>	<p>ПРН1: знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:</p>
<p>знати:</p>	<p>граматичні структури, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних понять, а також для розуміння і створення широкого кола текстів в професійній та ділових сферах; широкий діапазон словникового запасу (у тому числі термінології), що є необхідним в професійній та ділових сферах.</p>
<p>вміти:</p>	<p>обговорювати навчальні та пов'язані зі спеціалізацією питання, для того щоб досягти порозуміння зі співрозмовником; готувати публічні виступи з низки великої кількості галузевих питань, застосовуючи відповідні засоби вербальної комунікації; знаходити нову текстову, графічну та відео інформацію, що міститься в галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією; писати професійні тексти і документи, застосовуючи латинську термінологію в галузевих питаннях; писати ділові та професійні листи, демонструючи попередні знання у конкретному професійному контексті.</p>

5. Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - практичні заняття - лабораторні заняття - самостійна робота	120/4 40/1,3 -	80/2,7		
Календарний план*					
№ з/п	Найменування тем змістових модулів	Розподіл навчального часу, годин			
		лб	пз	сам. робота	
1.	Алфавіт. Особливості читання.	-	4	10	
2.	Основи складоподілу. Наголос.	-	6	10	
3.	Іменник.	-	6	20	
4.	Прикметник.	-	6	10	
5.	Дієслово.	-	6	10	
6.	Біологічна термінологія. Уніномінальні та біномінальні назви.	-	12	20	
Всього		-	40	80	
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу					
6. Порядок та критерії оцінювання	<i>Викладач наводить таку інформацію:</i> - усне опитування за темами практичних занять; - екзамен у вигляді усних та письмових відповідей на питання практичного курсу за всією програмою навчальної дисципліни; - пропущені заняття відпрацьовуються усно і зараховуються.				
Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти					
Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		min	max	min	max
Інформальні освітні заходи	1	4	6	4	6
Переклад термінології	1	3	6	3	6
Неформальні освітні заходи	1	3	6	3	6
Граматичний тест	2	4	6	4	6
Контрольне читання	1	4	6	4	6
Лексичний мінімум	1	4	6	4	6
Індивідуальна робота	2	4	6	4	6
Презентація	1	3	6	3	6
Самостійна робота	1	4	6	4	6
Письмова контрольна робота	1	3	6	3	6
Всього				36	60
Екзамен				24	40
Разом по дисципліні				60	100

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку	для заліку
90 – 100	A	«5» – відмінно	зараховано
82 – 89	B	«4» – добре	
75 – 81	C		
64 – 74	D		
60 – 63	E	«3» – задовільно	
35 – 59	FX	«2» – незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	«2» – незадовільно з обов'язковими повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковими повторним вивченням дисципліни
7. Політика курсу	Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та дотримання вимог, які зазначені для здобувача вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни. Пропущені заняття відпрацьовуються згідно затвердженого графіку консультацій. Обов'язковою умовою є дотримання етики поведінки та техніки безпеки під час проведення занять		
8. Інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> Ігнатенко Ж. В. ЛАТИНСЬКА МОВА : методичні рекомендації для аудиторної роботи здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми навчання / Ж. В. Ігнатенко. – Миколаїв, 2021. – 22 с. Ігнатенко Ж. В. ЛАТИНСЬКА МОВА : методичні рекомендації для аудиторної роботи здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми навчання / Ж. В. Ігнатенко. – Миколаїв, 2020. – 23 с. Горелова Л. М. Методичні рекомендації для самостійної роботи та тестового контролю з латинської мови для студентів I курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.090101 / Л. М. Горелова. – Миколаїв : МНАУ, 2010. – 142 с. Гриценко С. П. Латинська мова для студентів-агробіологів: навчальний посібник / С. П. Гриценко, О. Ю. Балаласва. – К. : «Ц.Н.Л.», 2006. – 384 с. Горелова Л.М. Методичні рекомендації для самостійної роботи з латинської мови для студентів I курсу денної форми навчання / Л. М. Горелова. – Миколаїв : МНАУ, 		

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету технологій
виробництва і переробки
продукції тваринництва,
стандартизації та біотехнології

Михайло Гиль

“ 25 ” 06 2024 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро Бабенко

“ 25 ” 06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛАТИНСЬКА МОВА (ТЕРМІНОЛОГІЯ)
освітньо-професійна програма
«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти 1 року очної (денної) форми навчання
на 2024 – 2025 навчальний рік

Освітній ступінь – **Магістр**
Галузі знань **21 Ветеринарія**
Спеціальність **211 Ветеринарна медицина**
Мова викладання – **українська, латинська**

МИКОЛАЇВ, 2024

Робоча програма відповідає меті та особливостям освітньо-наукової програми «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 12.03.2024 року (протокол №8), чинної згідно наказу по університету №33-О від 19.03.2024 р.

Розробник програми: кандидатка філологічних наук, доцентка Ольга Саламатіна, Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута на засіданні кафедри іноземних мов МНАУ протокол №9 від 15 травня 2024 року.

В.о. завідувача кафедри
канд.філол.наук, доцентка

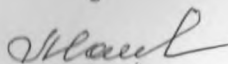
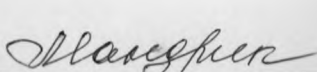
Катерина Тішечкіна

Схвалено науково-методичною комісією факультету культури і виховання МНАУ протокол №9 від 21 травня 2024 року.

Голова науково-методичної комісії
канд. пед. наук, ст. викладачка

Наталія Пономаренко

25.06.2024

1. Анотація

Навчальна дисципліна «Латинська мова (термінологія)» – це основа інтернаціонального словника європейських народів, знання латини розширює лінгвістичний світогляд і сприяє вивченню будь-якої європейської мови. Знання латинської мови є критерієм освіченості людини, особливо коли йдеться про представників природознавчих наук. Знання найдавнішої індоєвропейської мови дозволяє виявити генетичну спорідненість латинської мови з українською та іншими слов'янськими мовами.

Цьому сприяє вивчення граматики, морфологічний аналіз текстів, термінів, переклади з латинської мови, вивчення морфологічної термінології. Все це закладає фундамент професійної підготовки майбутнього ветеринара. У програмі детально викладено граматичну структуру латинської мови, систему словотвору, основні категорії (час, відмінювання, частини мови, синтаксис, фонетика, морфологія, лексика, елементи стилістики). Метою курсу є навчити здобувачів вищої освіти читати і перекладати зі словником латинські тексти, сформувати навички і вміння практичного застосування клінічної, анатомічної, зоологічної термінології.

Мета і завдання досягаються протягом повного курсу навчання (2 семестр) обсягом 120 год. (4 кредити).

Курс навчання латинської мови закінчується екзаменом у 2 семестрі.

Annotation

Latin is the basis of the international vocabulary of the European nations. Knowledge of Latin broadens the linguistic horizon, makes the learning of any European language easier, and is the criterion of a well-educated person, especially in the field of natural sciences.

Knowledge of this ancient Indo-European language allows to reveal a genetic diversity of Latin and Ukrainian. Grammar studies, morphological and syntactical analysis of the texts, translations from Latin into Ukrainian contribute to that. All this becomes a basis for further education of a future veterinarian.

The purpose of the course is to teach students how to read and translate Latin texts with the help of a dictionary, and also to form skills and abilities for practical applications of clinical, anatomical, zoological terminology.

The purpose and problems are reached during a full curriculum (2 term) in 120 hours (4 credits).

The students are to take the examination in Latin at the end of term 2.

2. Опис навчальної дисципліни Латинська мова (термінологія)

Галузь знань **21 – Ветеринарія**

Спеціальність **211 Ветеринарна медицина**

Освітній ступінь **Магістр**

Обов'язкова (вибіркова) компонента **Обов'язкова**

Семестр **II**

Кількість кредитів ECTS **4**

Кількість модулів **3**

Кількість змістових модулів **6**

Загальна кількість годин **120**

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Практичні заняття **40 / 1,3 кредити ECTS**

Самостійна робота **80 / 2,7 кредити ECTS**

Форма підсумкова контрольного заходу **II семестр – іспит**

Передбачені **неформальні освітні заходи**: засідання підсекції наукового гуртка «Лінгва-клуб» “Herbion”, вебінари, тренінги, семінари.

Передбачені **інформальні освітні заходи**: відеоуроки, читання спеціалізованих журналів.

Інклюзивна освіта: організація інклюзивного навчання здійснюється згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 р. № 635 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання осіб з особливими потребами у закладах вищої освіти».

Мовна підготовка: теоретичний та практичний матеріал надається з використанням латинської мови.

Форми навчання: індивідуальна, групова, фронтальна, дистанційна, змішана.

Методи навчання: комунікативний метод, метод рольової гри, метод сценарію, проєктне навчання.

У процесі навчання всі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів **академічної доброчесності** – сукупності етичних принципів та визначених правил провадження освітньої та наукової діяльності, які є обов'язковими для всіх учасників такої діяльності та мають на меті забезпечувати довіру до результатів навчання та наукової діяльності, з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту», методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, Кодексу академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті та інших документів.

Усі академічні тексти (освітні та наукові) здобувачів вищої освіти обов'язково перевіряються щодо їх відповідності принципам академічної доброчесності, у т. ч. за допомогою програми Unicheck.

3. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни: підготовка конкурентних фахівців і креативних особистостей з широким лінгвістичним світоглядом до ефективного використання латинської термінології у навчальному і професійному оточенні.

Завдання дисципліни: оволодіння читанням (переглядом, ознайомлювальним і навчальним) при роботі з літературою з фаху, оволодіння навичками письмового мовлення з фахової тематики.

Предмет дисципліни: розвиток навичок і вмінь практичного застосування клінічної, анатомічної, зоологічної термінології здобувачів вищої освіти на заняттях з латинської мови.

Перелік компетентностей, якими повинні оволодіти здобувачі вищої освіти в процесі вивчення курсу «Латинська мова (термінологія)»:

Інтегральна компетентність:

ІК: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8: Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9: Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10: Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).

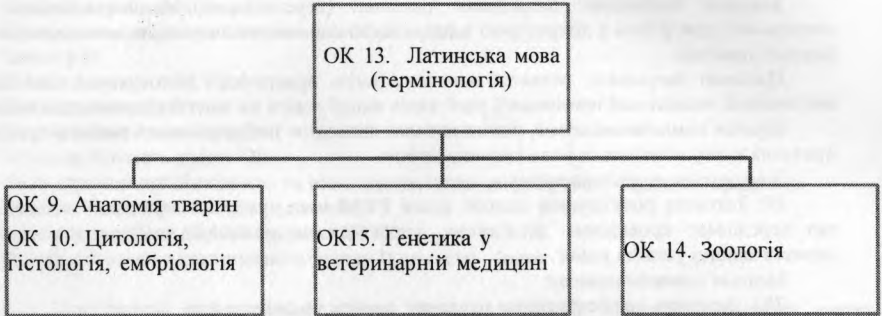
Програмні результати навчання:

ПРН1: знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

4. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Латинська мова (термінологія)» є необхідною складовою вивчення іноземної мови для здобувачів вищої освіти ступеня магістр спеціальності 211 «Ветеринарна медицина». При вивченні дисципліни забезпечується взаємозв'язок з дисциплінами загального та професійного циклів, передбачених навчальним планом: «Зоологія», «Генетика у ветеринарній медицині», «Анатомія тварин» тощо.

5. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Модуль		Змістові модулі				
№	назва	№	назва	ПР	СР	Разом
1	Фонетика	1	Алфавіт. Особливості читання.	4	10	14
		2	Основи складоподілу. Наголос.	6	10	16
Всього за змістовий модуль				10	20	30
2	Морфологія	1	Іменник.	6	20	26
		2	Прикметник.	6	10	16
		3	Дієслово.	6	10	16
Всього за змістовий модуль				18	40	58
3	Термінологія	1	Біологічна термінологія. Уніномінальні та біномінальні назви.	12	20	32
Всього за змістовий модуль				12	20	32
Всього годин по навчальній дисципліні				40	80	120

7. Зміст навчальної дисципліни

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістового модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
Алфавіт. Особливості читання.	14	0,47	11,7
Основи складоподілу. Наголос.	16	0,53	13,3
Іменник.	26	0,87	21,7
Прикметник.	16	0,53	13,3
Дієслово.	16	0,53	13,3
Біологічна термінологія. Уніномінальні та біномінальні назви.	32	1,07	26,7
Всього	120	4	100,0

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістового модуля	Кількість годин	Термін виконання
Алфавіт. Особливості читання.	14	Семестр II
Основи складоподілу. Наголос.	16	
Іменник.	26	
Прикметник.	16	
Дієслово.	16	
Біологічна термінологія. Уніномінальні та біномінальні назви.	32	
Всього	120	x

7.4. Перелік та план практичних занять

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Змістовий модуль 1. Алфавіт. Особливості читання.	4	x
1. Латинська мова як одна з найдавніших індоєвропейських мов. Латинська мова в історії європейської літератури. Вплив латинської мови на формування науково – технічної лексики.	2	Індивідуальна робота*
2. Латинський алфавіт і його виникнення. Фонема латинської мови і їх буквене позначення. Умовність сучасного читання латинських букв. Дифтонги <i>ae, oe, ai, ei</i> , їх вимова в античності і в сучасній навчальній практиці. Приголосні. Вимова буквосполучень <i>ch, ph, th, rh, ngu, su, gu</i> .	2	Контрольне читання
Змістовий модуль 2. Основи складоподілу. Наголос.	6	x

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
1. Основні закони фонетики латинської мови (історичний аспект): ротацізм, редукція коротких голосних дифтонгів в серединному складі, перехід кінцевого <i>i</i> в <i>e</i> , <i>o</i> , в <i>u</i> - в кінцевому закритому складі. Асиміляція приголосних.	2	Інформальні освітні заходи
2. Правила читання вланих назв у номенклатурі більш пізнього походження. Умова довготи і короткості складів. Основи складоподілу. Правило <i>muta cum liquida</i> . Правило наголошення. Правила дифтонгів. Порядок слів у реченні.	4	Лексичний мінімум
Змістовий модуль 3. Іменник.	6	x
1. Категорія роду, числа. Перша відміна іменника. Історична основа іменника "a", відмінкові закінчення, рід. Друга відміна. Історична основа іменника "o / e", відмінкові закінчення, рід, особливості відмінювання іменників середнього роду. Третя відміна. Історична основа іменників (приголосний "i"). Приголосний тип 3-ї відміни. Відмінкові закінчення. Утворення <i>Nominativus singularis</i> (сигматичний і асигматичний типи). Рід іменників 3-ї відміни. Особливості відмінювання іменників 3-ї відміни мішаної та голосної групи. Відмінкові закінчення. Особливості відмінювання іменників: <i>vis, bovis</i> .	4	Індивідуальна робота*
2. Історична основа іменників 4 – ї відміни. Відмінкові закінчення, рід. Особливості відмінювання деяких іменників 4 – ї відміни: "domus". П'ята відміна і історична основа цих іменників. Відмінкові закінчення рід. Порівняльний аналіз п'яти відмін.	2	Презентація
Змістовий модуль 4. Прикметник.	6	x
1. Прикметники 1 та 2 відміни. Граматичний аналіз. Друга відміна. Історична основа іменника "o / e", відмінкові закінчення, рід, особливості відмінювання іменників середнього роду.	2	Граматичний тест

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
<p>2. Наявність прикметників з тими самими основами в українській мові. Їх поділ на прикметники трьох, двох та одного закінчення. Прикметники двох закінчень як відображення найдавнішого поділу імен на два роди: активний і пасивний (середній). Ступені порівняння прикметників. Способи утворення ступенів порівняння: суфіксальний і аналітичний. Відмінювання прикметників вищого та найвищого ступенів порівняння. Суплетивний характер ступенів порівняння найчастотніших прикметників та його причина.</p>	4	Неформальні освітні заходи
Змістовий модуль 5. Дієслово.	6	x
<p>1. Дієслівні категорії часу, особи, числа, стану, способу. Основні форми дієслова і три дієслівні основи. Чотири дієвідмини в залежності від закінчення основи інфекта: 1-а, 2-е, 3- приголосна або ї, 4- і.</p>	2	Самостійна робота
<p>2. Способи утворення основ перфекта, інфекта і супіну. Особові форми інфекта: часи, стани, способи. Наказова форма теперішнього часу. Дієприкметники теперішнього часу активного стану. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Наказовий спосіб дієслова.</p>	4	Граматичний тест
Змістовий модуль 6. Біологічна термінологія. Уніномінальні та біномінальні назви.	12	x
<p>1. Основні способи словотвору в морфологічній та зоологічній номенклатурі. Грецькі терміноелементи. Латинські терміноелементи. Морфологічний розбір та утворення уніномінальних назв, біномінальних назв. Назви таксонів. Граматичний аналіз уніномінальних назв. Способи вираження видових епітетів: узгоджене, неузгоджене означення, прикладка. Простий і складний видовий епітет.</p>	6	Переклад термінології

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
2. Анатомічні найменування. Фармакологічні найменування. Паразитичні найменування. Морфологічний розбір та утворення складених назв. Способи вираження видового епітета. Терміноелементи з історії хвороби. Морфологічний розбір та утворення індеферентних назв. Способи вираження видового епітета. Загальні відомості про таксономічні категорії. Переклад анатомічної номенклатури.	6	Письмова контрольна робота
Разом по дисципліні	40	x

* див. Перелік тем індивідуальних робіт

Перелік тем індивідуальних робіт

1. Латинська мова в історії європейської літератури. Видатні представники римської літератури різних епох.

2. Латинська система відмінків в порівнянні з індоєвропейською та українською мовами.

7.5 Темі, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Завдання
Модуль 1. Фонетика	20	x
1. Алфавіт. Особливості читання.	10	Періодизація історії латинської мови. Виникнення романських мов.
2. Основи складоподілу. Наголос.	10	Довгота і короткість складу за вимовою і за положенням у словах. Музичний характер латинського наголосу.
Модуль 2. Морфологія	40	x
1. Іменник.	20	П'ять відмін латинських іменників, що виділяються в залежності від закінчень родового відмінку однини. Зв'язок граматичного роду з історичною основою слова.
2. Прикметник.	10	Особливості узгодження родової назви з означенням у агробіологічній термінології.
3. Дієслово.	10	Форми інфінітива у латинській мові. Допоміжне дієслово «бути – <i>esse, sum</i> ».
Модуль 3. Термінологія	20	x
1. Біологічна термінологія. Уніномінальні та біномінальні назви.	20	Переклад анатомічної номенклатури.
Разом по дисципліні	80	x

7.6 Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти
Питання для поточного контролю знань

Модуль 1. Фонетика

1. Скільки в латинському алфавіті букв, що позначаються: а) голосні, б) приголосні?
2. Що таке дифтонг? Наведіть приклади.
3. Як вимовляються букви c, s, x, z?
4. Як здійснюється складоподіл у латинських словах?
5. Назвіть умови позиційної довготи (короткості) складу.
6. Від чого залежить наголос у багатоскладових словах?
7. Який вплив латинської мови на формування науково – технічної лексики?
8. В чому полягає різниця у вимові дифтонгів в античності і в сучасній навчальній практиці?
9. Які основні закони фонетики латинської мови?
10. Розкрийте сутність правила “*muta cum liquida*”.

Модуль 2. Морфологія

1. Які граматичні категорії мають іменники в латинській мові?
2. До якого роду належать у латинській мові назви дерев та кущів?
3. Скільки відмін іменників у латинській мові?
4. Назвіть ознаки іменників I – IV відмін. Наведіть приклади іменників кожної відміни.
5. На які групи поділяються латинські прикметники?
6. Які родові закінчення мають прикметники першої групи?
7. На які підгрупи поділяються прикметники другої групи? Назвіть їх родові закінчення.
8. Назвіть способи вираження видових епітетів.
9. Назвіть ознаки іменників чоловічого і середнього роду II відміни. Які розбіжності мають іменники чоловічого і середнього роду при відмінюванні?
10. Які прикметники відмінюються за II відміною?
11. Що таке гібрид? Як позначаються їхні назви в ботанічній номенклатурі? Наведіть приклади.
12. Які іменники належать до III відміни?
13. Які іменники відмінюються за приголосним типом, які – за голосним, а які – за мішаним? Назвіть відмінкові закінчення кожного типу.
14. Які функції може виконувати дієслово *esse* в реченні?
15. Скільки дієвідмін є в латинській мові? Як вони визначаються?
16. Які іменники належать до IV відміни? Назвіть їх ознаки.
17. Які іменники належать до V відміни? Наведіть їх відмінкове закінчення.
18. Назвіть способи вираження видових епітетів.

Модуль 3. Термінологія

1. Дайте визначення термінів «систематика», «класифікація», «таксономія». Чим вони відрізняються?
2. Що таке «таксономічна категорія»? Чим вона відрізняється від таксона? Наведіть приклади.
3. Назви яких таксонів є біноміальними?
4. Що таке терміноелемент?
5. Назви яких таксонів є уніноміальними та складеними?
6. Переклад анатомічної номенклатури.
7. Анатомічні найменування.

8. Найменування серцево-судинної системи.
9. Назви порожнин і внутрішніх органів.
10. Назви фасцій і м'язів.
11. Терміни скелету.
12. Назви тварин.
13. Назви органів тіла тварин.
14. Терміни назв кінцівок.
15. Найменування нервової системи.
16. Назви фізіологічних процесів.
17. Фармакологічні найменування.
18. Паразитичні найменування.

Питання до іспиту

1. Читання та переклад текстів (300 – 500 др.зн.) з граматики-фонетичним аналізом з допомогою словника на рідну мову.
2. Граматичний тест. Питання з граматики, вивчення якої передбачено програмою другого семестру.
 1. Основні латинські префікси.
 2. Основні грецькі префікси.
 3. Найважливіші суфікси іменників і прикметників.
 4. Правила читання голосних і приголосних.
 5. Ступені порівняння прикметників.
 6. Дієслово.
 7. Дієслово і його відмінювання.
 8. Прикметник і його відміни.
 9. Іменник та його відміни.
 10. Терміноелементи, номенклатура.

3. Лексичний мінімум: 100 слів та словосполучень з тем, передбачених програмою другого семестру.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час практичних занять, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань відбувається шляхом проведення поточного, модульного та підсумкового контролю за певними критеріями.

Пропонуються наступні критерії оцінювання:

змістовність: відповідність темі, її якомога повніше розкриття, обґрунтованість та відповідні форми реалізації;

логічність викладу, чіткість структури, зв'язність висловлювання, реалізації комунікативного наміру;

лексична адекватність: використання лексики відповідно до визначеного рівня володіння латинською мовою;

граматична коректність: дотримання правил орфографії і пунктуації, відповідність живання часових форм дієслова тощо;

відповідність фонетичним нормам: правильність вимови, інтонації, темпу мовлення.

Оцінювання рецептивних умінь:

Читання

Оцінюється здатність здобувачів вищої освіти:

- розуміти ідею тексту та її задуманий наперед “вплив”;

- розуміти сутність, деталі і структуру тексту;
- визначати головні думки і конкретну інформацію;
- робити припущення про ідеї та ставлення;
- розуміти особливості дискурсу.

Оцінювання продуктивних умінь:

Письмо

Письмо повинно оцінюватися не лише за критеріями виконання завдання, але й за комунікативною якістю роботи здобувача. Оцінки мають виставлятися за:

- зміст
- виконання завдання;
- трактування питання через призму різноманітних ідей та аргументів;
- тлумачення теми;
- відповідність темі;
- точність (правопис та граматичні помилки, що не заважають розумінню, є прийнятними)
 - відповідність мовних засобів завданню;
 - володіння граматичними структурами, характерними для даного рівня;
 - точне використання лексики та пунктуації;
- лексичний і граматичний діапазон
 - використання лексики, відповідної рівню здобувача;
 - стиль (напр., уникнення повторення лексичних одиниць);
 - використання різноманітних граматичних структур, якщо це є доречним;
- організація зв'язності тексту
 - чітка структура: вступ, головна частина і висновок;
 - належна розбивка на абзаци;
 - зв'язний текст з належними з'єднуючими фразами, що допомагають читачеві орієнтуватися в тексті;
- реєстр і формат
 - чутливість до читача (соціальні ролі, тип повідомлення і т.д.);
 - формат, що відповідає завданню;
- відповідний реєстр.

Говоріння

Оцінюється мовленнєва поведінка здобувачів вищої освіти відповідно до критеріїв:

- виконання завдання: організація того, що і як сказано, з огляду на кількість, якість, відповідність та чіткість інформації;
- використання: точність та доречність використання мовних засобів; лексичний і граматичний діапазон відповідно до дескрипторів рівня;
- вимова: здатність здобувача продукувати розбірливі висловлювання. Дотримання наголосу, ритму, інтонації оцінюється відповідно до РВМ здобувача.

Система оцінювання є невід'ємною складовою програми вивчення латинської мови:

- відповідає рівню загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти;
- гармонійно поєднує оцінювання професійної лінгвістичної та соціокультурної компетенції;
- підпорядковується цілям і методам навчання латинської мови.

Систематичний контроль є дієвим способом зміцнення знань, навичок і вмінь, важливим засобом управління процесом засвоєння навчального матеріалу. Поточний контроль передбачає регулярний облік і контроль виконання різних видів домашніх

завдань. Підсумковий контроль відбувається у вигляді іспиту. Важливим елементом системи контролю знань є встановлення межі кількісної оцінки рейтингу здобувача вищої освіти. Рейтинг здобувачів має складатися з загальної кількості балів, отриманих як на проміжному контрольному заході та семестровому екзамені, так і за поточну роботу. Максимальна кількість балів за кожну навчальну дисципліну, що може отримати здобувач протягом семестру за всі види роботи, становить 100.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

II Семестр

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
1	Інформальні освітні заходи*	1	6 / 4
2	Переклад термінології	1	6 / 3
3	Неформальні освітні заходи*	1	6 / 3
4	Граматичний тест	2	6 / 4
5	Контрольне читання	1	6 / 4
6	Лексичний мінімум	1	6 / 4
7	Індивідуальна робота	2	6 / 4
8	Презентація	1	6 / 3
9	Самостійна робота	1	6 / 4
10	Письмова контрольна робота	1	6 / 3
Усього (балів)		x	60 / 36

*Неформальні освітні заходи**

№ п/п	Форма контролю
1	Участь у засіданнях підсекції Лінгва-клубу "Herbion"
2	Участь у науково-практичних конференціях та семінарах
3	Участь у вебінарах

*Інформальні освітні заходи**

№ п/п	Форма контролю
1	Перегляд відео
2	Читання спеціалізованих журналів

Підсумковий контроль знань, залік та іспит, перевіряють рівень комунікативної компетенції здобувача вищої освіти відповідно до вимог навчальної програми і відбуваються в терміни, встановлені навчальним планом зі спеціальності.

Залік виставляється за результатами виконання робіт здобувача в семестрі (виконання семестрових індивідуальних завдань та контрольних робіт тощо), якщо він отримав не менше 60 балів за рейтинговою системою оцінювання (*Таблиця 1*). Присутність здобувача на заліку не обов'язкова. Якщо здобувач не отримав щонайменш 60 балів, залік виставляється за результатами виконання ним залікової контрольної роботи на останньому занятті або за результатами підсумкової співбесіди. Якщо здобувач не набрав необхідної суми балів, то він не допускається до контрольних заходів і йому рекомендується набрати цю кількість балів за рахунок виконання індивідуального домашнього завдання, поточного тестового контролю знань та інших видів робіт.

- Критерії оцінки відповідей на питання, що виносяться на залік, наступні:
- «зараховано» – здобувач вищої освіти дав правильні і вичерпні відповіді на поставлені питання, в яких він показав достатній рівень знань іноземної мови з тем, передбачених навчальною програмою за певний семестр;
 - «не зараховано» – здобувач вищої освіти дав неправильні відповіді, в яких він продемонстрував значні прогалини у знаннях з основного програмного матеріалу.

Таблиця 1 Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - залік

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

За всі контрольні заходи протягом семестру з дисципліни, вихідною формою контролю з якої передбачено екзамен, здобувач може отримати до 60 балів. Здобувач вищої освіти, який отримав протягом семестру за всі контрольні заходи 45 і більше балів, може бути звільнений від складання екзамену. При цьому до залікової книжки студента виставляються оцінки за системою оцінювання ECTS та національною шкалою відповідно до *Таблиці 2*.

Таблиця 2 Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – екзамен, диференційований залік (курсова робота, звіт з виробничої практики), підсумкова атестація здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	5 (відмінно)
82 - 89	B	4 (добре)
75 - 81	C	4(добре)
64 - 74	D	3 (задовільно)
60 - 63	E	3 (задовільно)
35 - 59	FX*	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)*
0 - 34	F*	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)*

*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ.

Примітка: шкала відповідає додатку до диплома!

Система оцінювання Рекомендована МОН України:

Оцінка (за національною шкалою) / National Grade	Мін. бал / Min. Marks	Макс. бал / Max. Marks
Національна диференційована шкала / National Differentiated Grade		
Відмінно / Excellent	90	100
Добре / Good	75	89
Задовільно / Satisfactory	60	74
Незадовільно / Fail	0	59
Національна недиференційована шкала / National Undifferentiated Grade		
Зараховано / Passed	60	100
Не зараховано / Failed	0	59
Шкала ЄКТС / ECTS Grade		
A	90	100
B	82	89
C	75	81
D	64	74
E	60	63
FX	35	59
F	1	34

Потреба здійснення загальних змін у Положенні про організацію освітнього процесу у МНАУ (вересень 2021 року).

Зміна шкали у заліково-екзаменаційних відомостях з вересня 2021 року!

Здобувач має право складати підсумковий семестровий екзамен (у письмовій формі) під час екзаменаційної сесії для якої він допускається, якщо за виконання всіх контрольних заходів, передбачених протягом семестру, він набирає 36 і більше балів. У цьому випадку оцінка за екзамен складатиметься із суми балів, отриманих протягом семестру, (бали не переводяться в 100 бальну шкалу оцінювання ECTS) і балів, отриманих під час складання екзамену. При цьому здобувач може отримати на екзамені до 40 балів. Якщо кількість балів, отриманих на іспиті, менше 24 балів, то здобувач отримує незадовільну оцінку.

Здобувачі вищої освіти, що набрали впродовж семестру менше 36 балів (із можливих 60), до сесії не допускаються і автоматично отримують незадовільну оцінку. До складання екзамену такі здобувачі можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість семестрових балів.

Екзаменаційна відомість закривається в день проведення вихідного контролю і цього ж дня здається до деканату, кафедри та навчального відділу університету. Якщо викладач не має змоги перевірити роботи, відомості здаються наступного дня не пізніше 12-ої години.

Здобувачі вищої освіти, які хворіли і мають відповідні довідки медичних установ чи були відсутні з інших поважних причин і не могли брати участь у контрольних заходах, проходять контроль під час спеціально встановлених додаткових занять за узгодженням з викладачами графіком, що розроблює деканат факультету.

Якщо здобувач на екзамені отримує незадовільну оцінку, то він має право на одне перескладання екзамену викладачеві, друге перескладання екзамену приймає комісія, створена за вказівкою декана факультету. Якщо здобувач отримує незадовільну оцінку під час складання комісії, його відраховують з університету.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Спеціальне технічне обладнання:

Телевізор Samsung 43 – 1 шт.

Ноутбук HP Compaq 620 – 1 шт.

Wi-Fi.

Прикладне програмне забезпечення:

Операційна система Windows 7 – 6 од.

Google Chrome

Доступ до мережі Internet

Відкриті бази даних – UNECE Statistical Database, FAO Statistical Database, International Monetary Fund, Scopus, Clarivate, EndNote, Publons, Kopernio та ін.

Для поточного контролю використовуються елементи системи дистанційного навчання, у т. ч. через застосування MOODLE, англійського порталу Pearson, Quizlet.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел

10.1 Базова література

1. Ігнатенко Ж. В. ЛАТИНСЬКА МОВА : методичні рекомендації для аудиторної роботи здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми навчання / Ж. В. Ігнатенко. – Миколаїв, 2021. – 22 с.
2. Ігнатенко Ж. В. ЛАТИНСЬКА МОВА : методичні рекомендації для аудиторної роботи здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми навчання / Ж. В. Ігнатенко. – Миколаїв, 2020. – 23 с.
3. Горелова Л. М. Методичні рекомендації для самостійної роботи та тестового контролю з латинської мови для студентів I курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.090101 / Л. М. Горелова. – Миколаїв : МНАУ, 2010. – 142 с.
4. Гриценко С. П. Латинська мова для студентів-агробіологів: навчальний посібник / С. П. Гриценко, О. Ю. Балалаєва. – К. : «Ц.Н.Л.», 2006. – 384 с.
5. Горелова Л.М. Методичні рекомендації для самостійної роботи з латинської мови для студентів I курсу денної форми навчання / Л. М. Горелова. – Миколаїв : МНАУ, 2005. – 114 с.
6. Закалюжний М. М. Латинська мова: підручник для студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / М. М. Закалюжний. – К. : Либідь, 2003. – 367с.
7. Шибінська Т. А. Латинська мова / Т. А. Шибінська. – Житомир : «Льонок», 2003. – 120 с.

10.2 Допоміжна література

1. Федак Н. І. Латинська мова: навчальний посібник для студентів університетів, учнів ліцеїв, коледжів, гімназій / Н. І. Федак. 2-ге вид. – Черкаси, 1998. – 87 с.
2. Світлична Є. І. Латинська мова: підручник / Є. І. Світлична, І. О.Толок. – Х. : «Майдан», 1998. – 368 с.
3. Литвинов В. В. Латинська мова / В. В. Литвинов, Л. П. Скорина. – К., 1990. – 98 с.
4. Маслюк В. В. Латинська мова / В. В. Маслюк, Р. М. Оленич. – Львів, 1975. – 56 с.

10.3 Інформаційні ресурси

1. Латинська мова [Електронний ресурс] — Режим доступа: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/4789/1/Latynska_mova.pdf
2. Латинська мова [Електронний ресурс] — Режим доступа: https://shron1.chtyvo.org.ua/Svitlychna_Yevheniia/Latynska_mova.pdf

Саша